

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De facultate concessa in Bulla commutandi vota. 9

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

cessit, fidem testi aliis idoneo adhibens, ut probat textus in cap. in presentia de sponsalib. cur non poterit iudex te excusare à censuræ violatione ob dictum Confessarij testantem te absoluisse? Certe potest.

13. Tandem decidendum superest, an Confessarius virtute Cruciatæ absoluerit possit ad reincidentiam? Ratio difficultatis est: quia, cui competit absolvendi potestas, competit potestas ligandi, cum utraque ab eadem iurisdictione originem ducat, ex Gloss. celebri cap. Cum dilectus de consuetud. Sed virtute Bullæ competit Confessori potestas absolvendi, saltem pro voto conscientia. Ergo etiam competit potestas ligandi. Ergo potest absolvere ad reincidentiam, quæ est absolutio, & ligatio simul. Deinde, cui plus conceditur, minus concessum esse censetur ex reg. iuris in 6. Cui licet. Sed virtute Bullæ conceditur facultas absolvendi in totum, saltem in foro animæ. Ergo conceditur facultas absolvendi pro aliquo determinato tempore, quod minus est.

14. Nihilominus sententia verissima est, non posse virtute Cruciatæ abolutionem concedi ad reincidentiam. Quam docuit Sotus in 4. dist. 22. quest. 2. art. 3. Nauar. cap. 27. n. 15. Cordub. in sum. quest. 29. Covarruv. cap. Alma. 1. p. 5. 1. num. 6. Man. Rodrig. in Cruciat. §. 9. num. 57. Acosta quest. 91. Gomez clausul. 7. n. 27. Villalob. §. 2. n. 26. eadem clausul. Ratio est manifesta: quia absolutio ad reincidentiam, non tam est absolutio censuræ, quam illius suspensio pro limitato tempore, ut probat Ioan. Andr. in c. Veniens, el. 2. de testib. cum Felino in c. Ad reprehendum. de officio Ordinar. col. 2. At in Bulla non datur facultas suspendendi censuram, sed ab illa absolvendi: ergo virtute Bullæ non potes ad reincidentiam absolui. Deinde, si, ut aliis placet, absolutio ad reincidentiam non sit effectuum censuræ suspensio, sed illius absoluta sublatio pro limitato tempore, simul est eiusdem censuræ moraliter nova impositio. At Confessario virtute Bullæ non conceditur facultas imponendi censuram, sed tantum illam tollendi. Ergo non est concessa potestas absolvendi ad reincidentiam.

15. Ad primam rationem dubitanti admitto, cui ex iure communi, & ordinatio competit absolvendi potestas, competit etiam potestas ligandi: scilicet si ex privilegio competat. Ad secundam concedo, cui conceditur plus, concedi id, quod minus est, si sub eo contineatur: scilicet si diversum sit, ut est in presenti: non enim sub potestate absolvendi à censura, continetur potestas absolvendi ad reincidentiam: quippe est potestas omnino diversa: nam vel est potestas suspendendi censuræ effectus pro aliquo determinato tempore, vel tollendi illam, & denuo imponendi: quodcunque elegeris, manifestum est, diversum esse à potestate absolvendi simpliciter. Adde, maius quid esse potestas absolvendi ad reincidentiam, quam absolvendi simpliciter: quia est potestas ad duplicem actum diversum, absolvendi, inquam, & ligandi, cum tamen potestas absolvendi simpliciter vnicum abolutionis actum respiciat.

PUNCTUM IX.

De facultate concessa in Bulla commutandi vota.

1. Extenditur privilegium.
2. Differt potestas commutandi à potestate dispensandi.
3. Gaudens potestate commutandi non potest dispensare: bene è contra.
4. Commutatio in melius propria auctoritate fieri potest: in æquale, & à fortiori in minus, auctoritate Prælati faciendâ est, & ex causa.
5. Nequit potestatem habens tantum commutandi, prestare commutationem in rem minorem.
6. Quæ causa requiratur ad commutationem, & qualis sufficiat virtute Cruciatæ.
7. Quale sit subsidium belli, an spirituale sufficiat.
8. Verius est solum temporale sufficere.
9. Limitatur hæc sententia, ut procedat in commutatione adæquata, scilicet in partiali.
10. Fertur iudicium de prædicta limitatione.
11. Dissolvuntur rationes oppositæ.
12. Ad hæc votorum commutationem non est opus confessione sacramentali.
13. Omnia vota, tribus exceptis commutari possunt.
14. Non excluduntur ab hæc commutatione vota post publicationem emissâ, neque emissâ, si sic obinenda commutationis.
15. Finito anno publicationis, expirat potestas commutandi.
16. Quælibet sint vota religionis, castitatis, & peregrinationis Ultramarina, ab hoc privilegio excepta.

17. **A**B hæc materia breviter me expediam, colligens ea, quæ latius tradidi tract. 15. de voto, à punct. 14. ubi fere omnia, quæ difficultatem aliquam ingerere in præsentibus possum, explicui.

Bulla ergo Latina sic privilegium refert: *Conceditur illis vota (Ultramarina, castitatis, & religionis duntaxat, exceptis) in aliquod subsidium huius expeditionis per eundem Confessorem commutari.* Hispana vero sic habet: *Podra tambien el Confessor commutar los qualesquier votos en algun socorro desta expedicion, excepto los de castidad y religion, y Ultramarino.*

2. Rto huius explicatione ex ibi dictis aducere, aliud esse commutare vota, aliud dispensare. Commutare votum est transferre vinculum, & obligationem voti ex vna materia in aliam, hoc est, ut loco vnius obligationis alia subrogetur. Dispensare verò est vinculum voti ex aliqua rationabili causa, Superioris auctoritate omnino relaxare. Vnde, ut bene inquit Suarez tom. 2. de relig. lib. 6. cap. 12. num. 14. commutatio, & dispensatio differunt, tanquam maius, & minus diversorum generum: differunt enim ut pars, & totum: nam commutatio etiam est aliquo modo dispensatio, non absoluta, sed quoad determinationem materiæ: quippe loco illius materiæ determinatæ, de qua votum erat, alia suscipitur cum eadem obligatione.

3. Hinc manifestè inferitur, gaudentem sola potestate commutandi vota, uti gaudet Confessarius per Bullam electus, nullatenus posse vota dispensare: quia dispensatio, quid maius est, & difficilius, grauiorem causam exigit, quam commutatio. E contra verò gaudens potestate dispensandi, vota commutare poterit ex reg. iuris in 6. Cui licet, quod est plus licet utique, quod est minus, & pluribus firmat Suar. dicto lib. 6. de voto, cap. 12. n. 9. Lessius de voto dub. 11. n. 94. Sanch. lib. 4. sum. c. 53. n. 4. & diximus dicto tr. de voto, pun. 14. n. 4. tamen si plures oppositum probabiliter sentiant.

4. Tripliciter fieri commutatio potest, in melius, in æquale, in minus bonum. Ut commutatio in melius fiat, neque speciali aliqua causa requiritur, neque auctoritas Prælati, sed propria vouentis auctoritate fieri potest, nisi alicuius legis ecclesiasticæ adit prohibitio, ut ex communi sententia docent Suar. dicto lib. 6. cap. 18. n. 2. Sanch. lib. 4. de voto, c. 50. n. 15. Lessius dub. 11. concl. 1. & segg. Ratio est manifesta: quia Deo, in cuius obsequium votum est emissum gratius est, quidquid melius fuerit. At commutationem in æquale, etsi aliqui sentiant propria vouentis auctoritate, & absque aliqua causa præstari posse, verius censui dicto tract. 15. pun. 15. n. 4. Prælati auctoritate indigere: quia, cum Deo crediti gratior non sit solutio, præsumi nequit illam acceptam habere: quoniam præsumi debet gratius illi esse, cæteris paribus, ut vouens fieri promissis, quam ut ab aliis recedat: Prælati verò ad hæc commutationem faciendam, etiam in rem æqualem, ex causa rationabili necessitati moveri debet, aliàs nulla erit commutatio: quia Prælati in hac commutatione non vt dominus, sed vt œconomus Dei, & illius minister, & dispensator procedit: ergo procedere debet iuxta Dei imperium, & voluntatem, alias erit infidelis. At Deus præsumi non potest voluntatem habere, ut absque vlla causa sibi debita relaxentur, etiam aliis debitis æqualibus subrogatis, cum in hac subrogatione nullus specialis honor, & gloria ei accrescat. Ergo nequit Prælati absque causa commutationem voti facere in rem æqualem: & ita docet Suar. dicto lib. 6. de voto, cap. 17. n. 5. Sanch. lib. 4. c. 50. n. 14. & nos diximus pun. 15. illius tractatus. Hinc à fortiori constat, in rem minorem non posse etiam à Prælati fieri commutationem absque causa.

5. Sed, an, causa intercedente, fieri commutatio possit in rem minorem ab eo, qui solum potestatem delegatam habet commutandi, affirmant plures relati à Suar. lib. 6. de voto, c. 19. n. 7. Sed rectius negant Panormit. Syluest. Gregor. Lopez Cætan. Nauar. quos refert, & sequitur Suar. loco alleg. quia commutatio essentialiter designat solutionis æqualitatem. Quæ enim parte ab æqualitate discedit, non commutatio, & subrogatio, sed pura relaxatio, & dispensatio dicenda est.

6. Causa autem requisita ad commutationem in rem æqualem præstandam levis est, ut docuit Suar. dicto cap. 9. n. 5. Sanchez cap. 50. num. 17. Imo Lessius dub. 11. n. 96. affirmat, solum maiorem propensionem vouentis in materiam, in quam faciendâ est commutatio, esse sufficientem causam honestandi commutationem. Pro commutatione verò faciendâ virtute Cruciatæ nulla alia causa exigitur, quam ea, quam secum trahit materia subroganda, scilicet, subsidium ad belli expeditionem: quia hæc commutatio in bonum commune cedit, ut bene notauit Sanch. dicto lib. 4. de voto cap. 50. n. 19. æqualitas autem huius commutationis arbitrio prudentis Confessarij relinquatur, qui eo ipso, quod bona fide procedat, commutatio effectum habebit, ut tradunt prædicti Doctores, & diximus illo tract. 15. de voto pun. 16. in fine.

7. Solum est difficultas, quale sit hoc subsidium belli, in quod necessitati faciendâ est commutatio per Bullam: an, inquam, sit tempore, vel sufficiat spirituale, nempe, orationes, aliæque pia opera pro felici expeditione belli facta? Sufficere spirituale affirmavit Alphons. Deza, Theologus Societatis Iesu, Compluti in publicis prælect. teste Vivaldo Candelab. Sacramentor. 3. p. cap. 14. n. 39. quod & ipse probabile reputat, & casu, quo vouens pauper sit, nec valet temporale subsidium spirituale

rituale sufficere, *Llamas method. curat. 3. p. cap. 4. §. 42. ad fin. Lessius lib. 2. de iustit. cap. 40. sub. 11. n. 95. in fine. Anton. Gomez clausul. 10. n. 34. Suarez tom. 2. de relig. lib. 6. de voto. cap. 19. nu. 18. & probabile reparat Sanch. lib. 4. cap. 54. num. 56. Ratio ea est: quia Bulla solum exigit fieri commutationem: ergo æquè de subsidio spirituali, ac temporali intelligi debet. Deinde debet intelligi subsidium, qualiter humano, & morali modo possunt præstare, quibus vota sunt commutanda. At pauperes solum spirituale subsidium præstare possunt, diuites vero temporale: ergo à pauperibus solum subsidium spirituale est exigendum.*

8. Ceterum verius existimo, commutationem hanc necessariò faciendam esse in belli temporali subsidio: quia ea est intentio Pontificis, & Regis: quippe intendunt subsidio per commutationem votorum erogato bellum contra infideles efficaciter, & in re ipsa, & cum effectu promouere. At orationes, aliæque pia opera non sic promouent bellum, cum non habeant effectum infallibilem: ergo hæc comprehensa non fuerunt sub subsidio, in quod sint vota commutanda. Et confirmo. Orationes, aliæque opera pia ex se non valent multiplicare milites, neque illis animum, & fortitudinem iniicere, neque illorum sumptus suppeditare, aut Ecclesie hostes conterere, sed solum conducunt, vt hæc omnia à Deo impententur, non efficaciter, sed prout ipsi placitum fuerit. Ergo orationes non sunt propriè belli subsidium, sed subsidij imperationes non infallibiles, sed congruæ tantum. At Pontifex præscribit commutationem fieri in belli subsidium, ergo fieri non potest in orationes, aliæque pia opera. Deinde, cum Pontifex in Bulla orationes, & alia pia opera pro felici belli expeditione à fidelibus exigit, id exprimit, eaque expostulat, vt cõpleant causam legitimam pro Indulgentiarum, & priuilegiorum concessione requisitam. Sed in commutatione votorum neque orationes, aliæque pia opera expressit, neque ea necessariò requiruntur ad complendam legitimam causam commutationis; quãdo quidem solo subsidio temporali erogato abundè compleretur. Ergo, &c. Denique illa distinctio de subsidio temporali pro diuitibus, & spirituali pro pauperibus, videtur absque fundamento excogitata: siquidem Bulla indifferenter, & absque vlla distinctio in subsidium belli exigit fieri votorum commutationem, siue vota sint pauperis, siue diuitis. Ergo, si pro diuitibus postulat Bulla subsidium temporale, & pro pauperibus exigendum est: è contra verò, si pauperibus sufficit spirituale subsidium, & diuitibus sufficere debet: quia in hac parte non est spectandum, quid vnusquisque possit; sed, quid priuilegium exigat. Arque ita pro omnibus subsidium temporale necessarium esse, docuerunt Nauarr. *sum. cap. 12. num. 80. Cordub. in sum. quest. 149. & 156. Vega 2. tomo summa. cap. 129. casu 106. Ludouicus Lopez 2. part. Infract. cap. 30. col. 1. Petr. de Ledesma. tom. 2. sum. tract. 10. cap. 8. in fine. Garnic. in exposit. Cruciat. fol. 44. Man. ibi. §. 9. num. 109. & in addit. ad eundem n. ... Villalob. clausul. 9. num. 37. Sanch. lib. 8. de matr. disp. 15. n. 1. & lib. 4. sum. cap. 54. n. 57.*

9. Supradictam sententiam limitant Vuald. *Candelarb. Sacram. 33. part. cap. 14. num. 39. Henriquez lib. 7. de Indulgent. cap. 30. num. 6. Suarez lib. 6. de voto. cap. 19. num. 18. Sanchez dicta disp. 15. de matrim. num. 1. circa finem, & cap. 54. Decalog. num. 78. quibus fauent Azor. 1. part. lib. 11. cap. 18. quest. 9. Sayrus in clauis regia. lib. 6. cap. 12. nu. 17. sine, vt procedat in commutatione adæquata: scilicet in partiali, & minus principali: existimant namque prædicti Doctores, commutationem votorum fieri posse, partim in subsidium temporale, partim spirituale orationum, & aliorumque piorum operum. Mouentur tum ex illis verbis Bullæ id indicantibus, in aliquod subsidium huius expeditionis commutari, id est, aliquam commutationis partem in subsidium belli fieri debere: sed non omnem, tum, vt expeditio belli promoueat, quæ sine dubio magna ex parte impeditur, si omnis commutatio in subsidium temporale faciendâ esset; per paucos enim essent, qui valeret pecuniam erogare æqualem voto commutando: & esto, id posset, difficillimè præstarent, ob quod à tali commutatione abstererent, præcipue cum virtute priuilegiorum Ordinibus medicantibus concessorum, absque prædictæ pecuniæ erogatione, obtinere commutationem possent, sique non leuiter defraudaretur Pontificis, & Regis intentum. E contra verò concessa facultate commutandi vota, partim in belli temporale subsidium, partim in spirituale, (uatius fit commutatio, & omnes, tam diuites, quam pauperes eo modo commutationis ventur cum rarus sit, qui per se, vel per amicum non possit aliquam pecuniam erogare. Deinde colligit Sanchez hanc esse Pontificis intentionem ex priuilegio in Bulla compositionis concessio: vbi Pontifex pro minima quantitate in huius belli expeditionem impensa remittit magnam incertis creditoribus debitam: quod ergo mirum, quod pro leui quantitate pecuniæ in subsidium huius expeditionis erogat commutationem votorum permittit, compensata commutationis æqualitate, aliis bonis operibus.*

10. Verum, etsi prædicta limitatio probabilis sit, vt vltra Doctores relatos affirmat Villalobos *clausul. 9. Bullæ, num. 38.*

Ioannes de Salas in *Manuscript. quest. 21. & ex æquitate sustinenda: at tamen spectato iuris rigore mihi non probatur, sicut nec Soto lib. 7. de iustit. quest. 4. artic. 3. ad finem corp. Arag. 2. quest. 88. artic. 12. vers. Et ad argumentum. Ludouicus Lopez 2. part. infruct. vbi de clauis. c. 9. ad finem, Rodriguez ad Cruciat. §. 9. num. 109. & in addition. ibi Imò nec Nauarr. Cordub. Vega, Garnic. & alii superius relatis, qui nulla facta mentione huius limitationis, absolute affirmant, in temporale subsidium commutationem necessariò faciendam. Moueor: quia vel nomine subsidij, in quod ex præscripto Pontificis commutatio faciendâ est, intelligitur non solum temporale pecuniæ, sed etiam spirituale orationum, vel tantum temporale, si temporale tantum intelligitur, vt ipsimet Doctores apponentes prædictam limitationem, fatentur, & superius probatum est, neque virtute Bullæ in aliud subsidium fieri commutatio: quia est alienum à Bullæ concessione. Illa autem verba, in aliquod subsidium, non indicant aliquam commutationis partem in subsidium expeditionis fieri debere, sed totius denotant, omnem commutationem faciendam esse in eam elemosynam, quæ censetur esse aliquod subsidium huius expeditionis. Si verò sub nomine subsidij non solum temporale, sed etiam spirituale orationum, aliorumque piorum operum intelligatur, certè nulla est ratio, ob quam commutatio integrè fieri non possit in orationes, aliæque pia opera, cum æquè ac pecunia sub nomine subsidij comprehendatur, neque Bulla distinguat de partiali, vel totali commutatione.*

11. Rationes verò, quibus Sanchez mouet ad summum probant, expeditio, vt sic facultas concederetur, non tamen, quòd de facto concessa sit. Adde, esto, expeditio belli videatur conueniens aliquo subsidio temporali erogato commutationem fieri: at rectè Ecclesie regimini fortè non expedit, eam facultatem ita amplam cuiuslibet Confessorio concedere, ne passim vota absque subrogatione æquali commutentur. Præterea ipsimet Sanchez *num. 58. fatetur, præcipuum commutationis partem in belli temporale subsidium faciendam esse: quia hoc est Regis, & Pontificis intentum, neque satisfacere, si minima quantitate pecuniæ contributa in pia opera fiat commutatio. At inde fit (vt ipse nobis obiciebat) expeditio belli retardari ob difficultatem grauis quantitatatis erogandæ, pluresque impotentes esse, eam pecuniam erogare, cuius quantitas præcipuum commutationis partem constituat, copiosiorque elemosyna congregaretur, si cuiuslibet pecuniæ erogatione, secundum cuiusque deuotionem, commutatio concedatur. Hoc autem nec Sanch. admittit, neque est admittendum. Ergo affirmandum est, omnem commutationem in temporale belli subsidium faciendam esse. Neque obstat, aliquos hoc priuilegio frui non posse iuris non obstat, quòd plures indulgentiis Bullæ non gaudeant: quia illam sumere non possunt: aliunde enim eorum necessitati Pontifex prouidit, varia priuilegia Religionibus concedere.*

12. Hæc autem commutatio, vt bene obseruat Henric. *lib. 7. de Indulgent. cap. 30. n. 6. Sanch. lib. 8. de matr. disp. 15. n. 15. & lib. 4. de voto. cap. 54. n. 16. Villalob. clausul. 9. nu. 36. fieri potest extra confessionem: quia ex nullis Bullæ verbis colligitur obligatio illam in confessione faciendâ. Quinimò, nec necessarium est, quòd Sacerdos electus ad hanc commutationem sit ordinarius Confessor vouentis: satis enim est, quòd possit esse, sique ab Ordinario approbatus, sicuti docuit Sanch. *lib. 8. de matr. disp. 15. n. 17.**

13. Vota verò, quæ virtute Bullæ commutanda veniunt, sunt omnia vota, illis tribus exceptis, castitatis, religionis, & peregrinationis Hierosolymitanæ. Igitur illa vota commutari possunt, etiam iurata sint, vt dixi *tract. 14. de iurament. disp. 3. quest. 1. ed quòd obligatio, tam voti, quam iuramenti Deo facti, sub eadem sit religionis specie, ac proinde cui delegatur facultas commutandi votum, & commutandi iuramentum delegatur. Dixi, Deo facti: nam iuramentum factum in fauorem hominum, & in illorum gratiam, tamen iniquè fuerit exortum, ibidem, *punct. 3. in fine, defendi vt probabilis, relaxari non posse ex sola facultate concessa commutandi, vel dispensandi in voris: quippe illud iuramentum in gratiam Dei factum non est, ac proinde voti rationem non inducit.**

14. Ab hac commutatione non excluduntur vota, vel iuramenta, eò quòd emissa sint post publicationem, vel suspensionem Bullæ: quia priuilegium commutandi, sicut & absoluedi toto anno publicationis durat, & cum sit absolute concessum, omnia vota, siue ante, siue post publicationem emissa comprehendit, vt bene tradunt Nauarrus *c. 12. n. 80. Henriquez lib. 6. de penit. c. 16. n. 3. & lib. 7. de Indulgent. c. 30. n. 5. Sà verbo, Votum, in fine, Azor. tom. 1. lib. 11. c. 18. g. 9. Rodriguez §. 9. in Cruciat. num. 111. Suarez lib. 6. de voto. cap. 19. à num. 4. Sanchez lib. 4. sum. cap. 53. Neque item excluduntur à commutationis priuilegio, esto, fuerint emissa ex fiducia obtinendæ commutationis, sicuti neque à potestate absoluedi excluduntur ea peccata, quæ ex fiducia absolute obtinendæ sunt commissa: quia ea fiducia priuilegio absolute concessio non aduertatur, vt docet, Sanchez *lib. 4. sum. cap. 54.**

6. 54. n. 18. Rodriguez §. 9. Cruciat. n. 99. Acofta de Adrade q. 43. Anton. Gomez claus. n. 5.

15. Finito anno publicationis, expirat potestas commutandi, licet, & omnia alia privilegia ibidem concessa: quippe pro solo eo anno conceduntur. Huic tamen cessationi non obstat, quod si Confessarius electus tua vota, durante anno, commutaverit, in illud subsidium, quod ipse, vel alius vir doctus iudicaverit expedire, non possit Confessarius, vel ille vir doctus, finito anno, designare subsidium, in quo vorum præteritum subrogatur: hæc enim designatio non est commutatio voti, sed complementum commutationis antea factæ. Sic Sanchez libr. 8. de matr. disp. 15. n. 15. & lib. 4. Decal. c. 54. n. 31. Sayro in clausi regia, libr. 6. c. 12. n. 21. in fine. Grassis 1. part. decif. lib. 4. c. 15. n. 47. Rodriguez in addit. ad Bullam, §. 9. n. 117. Villalob. clausul. 9. n. 41.

16. Tria illa vota castitatis, religionis, & peregrinationis Hierosolymitanæ, quæ ab hac commutandi facultate eximuntur, debent esse absoluta, & omnino perfectæ, non conditionalia, & limitata. Vnde votum castitatis debet esse castitatis integræ, & perpetuæ, non pro limitato tempore. Votum item religionis debet esse religionis propriæ. Votum denique peregrinationis debet esse factum causa deuotionis illorum locorum, aliâ non censentur excepta, sed poterunt virtute Bullæ commutari, vti docent Doctores statim referendi. Etenim illa exceptio votorum odiosa est, & vtpro facultatis generalis commutandi restrictiua: debet ergo strictè interpretari, ac proinde de solis votis absolutis, & perfectis, castitatis, religionis, & peregrinationis Hierosolymitanæ intelligi. Adde, Bullæ Cruciatæ privilegium intendi Pontificem, quoad votorum commutationem, præter vota, quæ sibi specialiter referuntur, omnia alia Confessario concedere, sicuti Episcopis iure ordinario concessa sunt, vt bene docent Sayr. in clausi regia, lib. 6. c. 11. à n. 72. Suarez libr. 6. de voto, c. 26. n. 17. Sanchez plures referens lib. 8. de matr. disp. 15. à n. 3. & lib. 4. sum. c. 54. n. 19. At Pontifici solum sunt referuntur vota absoluta castitatis integræ, & perfectæ, religionis propriæ, peregrinationis Hierosolymitanæ ex deuotione, vti dixi tract. de voto, disp. 3. part. 11. Ergo hæc tantum à privilegio Bullæ excipiuntur, sicuti excipiuntur à potestate ordinaria Episcoporum.

PUNCTUM X.

De suspensione & reuelatione Indulgentiarum, & facultatum facta à Commissario.

1. Statuitur potestas Commissarii.
2. Non suspenduntur facultates iure ordinario Episcoporum competentes.
3. Neque indulgentia ab ipsis Episcopis concessa.
4. Neque facultates in corpore iuris insertæ.
5. Neque facultates, & privilegia omnino dissimilia.
6. Neque facultates, & privilegia Superioribus Mendicantium quoad Fratres.
7. Qui suspendantur in omnium sententia.
8. Aliqui affirmant, facultates absoluenti, & dispensandi Religiosis concessis in ordine ad facultates suspendi.
9. Veritas est non suspendi.
10. Dissoluitur fundamentum oppositum.
11. Quæ ex supra dicta sententia inferantur.
12. Nouit gaudere Religiosorum privilegium.
13. Cessat dubium in usu facultatum Religiosis concessarum, si Religiosus, vel secularis sumat Bullam.

Constat ex tenore Bullæ concedi Commissario facultatem, vt suspendere possit anno publicationis Bullæ omnes similes, aut dissimiles Indulgentias, & facultates à Sede apostolica, vel eius auctoritate quibusvis Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, piis locis, Vniuersitatibus, Confraternitatibus, singularibus personis, & regnis, in solis terris, locis, & dominijs Regis Philippi, etiam in fauorem fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de vrbe, vel alterius similibus Cruciatæ, si quæ in regnis, terris, insulis, & dominijs præfatis receptæ adhuc durant, concessas huiusmodi, etiam si clausulas aliquas contra suspensionem facientes continent, ita vt interim, neque prædicari possint, neque publicæ cuius hominum communiter, vel diuini suffragentur, exceptis tamen concessis mendicantium Ordinum Superioribus, quoad eorum Fratres tantum. Item, conceditur facultas Commissario, vt per se, vel per alium, seu alios, quando, & quoties sibi videbitur, Indulgentias, & alias gratias per eum suspensas in fauorem illorum, qui præsentium gratiarum in hanc causam pro Religionis defensione concessarum participes effecti fuerint reuadere abique aliquo præmio possit. Et ita Commissarius suspendit omnes dictas Indulgentias, & facultates, & iterum eas reuadit sumentibus

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars IV.

Bullam in hæc verba: *T nos el dicho Commissario general de la Santa Cruzada, para que tan santa obra no se impida, ni cese por otras indulgencias, suspendamos, durante el año de la publicación, y predicación della todas, y qualesquier gracias, Indulgencias, y facultades semejantes, à diferentes concedidas por su Santidad, & por los sumos Pontífices sus antecesores, & por la Santa Sede apostolica, & por su autoridad en todos los dichos reynos, y señorios de su magestad à todos, y qualesquier Iglesias, Monasterios, Hospitaliales, & otros lugares pios, Vniuersidades, Confradías, y singulares personas, aunque las dhas. gracias, y facultades sean en fauor de la fabrica de San Pedro de Roma, & otra semejante Cruzada, & aunque todas, & qualesquiera dellas tengan clausulas contrarias à esta suspensión, aunque para las ganar, y publicar se les aya dado licencia nuestra. Por manera que durante el año de la publicación y predicación desta Bula ninguna persona pueda ganar, ni gozar de algunas otras gracias, Indulgencias, y facultades, ni se puedan publicar, excepto las concedidas à los Superiores de los Ordenes mendicantes, en quanto à sus Frayles, y en fauor desta dicha Bula, por la misma autoridad apostolica declaramos, que los que tomaren esta presente Bula, puedan gozar, y gocen de todas las gracias, facultades, e Indulgencias, Indultos, y perdones, y remisión de pecados, que les ayan sido concedidos por nuestro muy Santo Padre. Ny por otros sumos Pontífices pasados de felice recordación, & por la Santa Sede apostolica, & por su autoridad comprendidas en la dicha suspensión, las quales en virtud de la dicha comisión apostolica reuadamos, y por la misma autoridad apostolica suspendemos el entredicho, si le hubiere en qualquier lugar, donde se hiciere la publicación, y predicación desta Bula por ocho dias antes, y ocho despues, segun que en la Bula de su Santidad se contiene.*

2. In hac suspensione, & reuaditione sunt aliqua omnino certa, alia sub opinione. Primò certum est, non suspendi facultates absoluenti, & dispensandi, & commutandi vota, quæ Episcopis iure ordinario competunt, vel extraordinario, tantquam à Sede apostolica delegatis: quia hæc facultates, esto, auctoritate Sedis apostolicæ concessæ sint, sunt tamen concessæ ex delegatione generali, & per modum statuti, & non singularibus personis; sed eorum dignitati; ac proinde non comprehenduntur in hac suspensione, vti est praxis recepta, & docent omnes.

3. Secundò, non suspenduntur Indulgentiæ, & facultates, quas Episcopi aliquibus locis piis, vel personis concederent: quia hæc non sunt immediatè concessa auctoritate apostolica, sed auctoritate Episcopali; & Commissarius solum habet potestatem suspendendi Indulgentias, & facultates à Sede apostolica, vel eius auctoritate immediatè dimanantes: & notauit Henric lib. 7. de Indulgent. c. 29. num. 2. Villalob. clausul. 12. num. 17.

4. Tertio, neque suspenduntur priuilegia, & facultates in corpore iuris insertæ, siue sint similes, siue dissimiles Cruciatæ priuilegijs: sunt enim per modum legis, & statuti concessæ: Commissarius verò suspendit, quæ ex speciali Sedis apostolicæ delegatione conceduntur. Præterquàm quod priuilegia in corpore iuris inserta non derogantur per clausulam generalem non obstantibus, nisi eorum fiat expressa mentio, vti docuit Barr. communiter receptus in Extrauag. Ad reprimendum, verb. Non obstantibus qu. 11. Atque ita docet in præfati Rodrig §. 12. Villal. clausul. 12. n. 14. & 15.

5. Quarto, non suspenduntur priuilegia, & facultates Vniuersitatibus, priuatique personis concessæ, quæ omnino sunt dissimiles iis, quæ in Cruciatæ conceduntur, quales sunt facultates testandi, celebrandi in altari portatili, ingrediendi Monachialium Monasteria, &c. quia hæc Bullæ Cruciatæ usum non impediunt. Neque obest, Commissarium suspendere gratias, & facultates non solum similes, sed dissimiles: quia intelligi debet de iis, quæ solum quoad modum aliquem sunt dissimiles; non verò quoad substantiam. Præterquàm quod potest intelligi suspendere omnes facultates, & priuilegia similia, & dissimilia, quæ occasione impetrandæ Indulgentiæ fuerint concessæ, sicuti in simili docuit Nauarr. de Iubil. notat. 33. num. 2.

6. Quintò, non suspenduntur gratiæ, & facultates, Superioribus Ordinum mendicantium concessæ quoad eorum Fratres: quia hæc à suspensione excipiuntur.

7. E contra verò suspenduntur, nec publicari poterunt Indulgentiæ, & facultates concessæ Hospitalibus, Monasterijs, locis piis, Confraternitatibus &c. His enim solent Indulgentiæ concedi pro visitantibus tali, vel tali die Ecclesiam, vel altare, pro offerentibus Sacrificium. Hæc enim omnes suspenduntur, neque obtineri possunt. Autem suspendantur comparatione Religiosorum mendicantium, si eorum Monasterijs concessæ sint, postea examinabimus.

Secundò, & certius suspenduntur concessæ singularibus personis aliquam imaginem deferentibus, vel aliquid in illius honorem recitantibus: quia hæc Indulgentiæ non sunt specialiter in Religiosorum fauorem concessæ, sed omni populo Christiano communes: quod maximè verum habet, quando hæc